

16.1. 2013

Sisäasiainministeriö

Kirjaamo

hare@intermin.fi

Ohessa Juuan kunnan lausunto Poliisin palveluverkoston kehittämisestä

Terv.

Aki Jäppinen

hallintojohtaja

Juuka

Lausunto poliisin palveluverkon kehittämisestä

538/17.170/2012

Khall § 37

Sisäasiainministeriön poliisiosasto on pyytänyt Juuan kunnalta lausuntoa poliisin palveluverkoston kehittämisestä. Kuntien lausuntoa pyydetään niiltä kunnilta, joiden alueella poliisin palveluverkosto on muuttumassa.

Poliisin toiminnassa ollaan tekemässä hallintorakenne uudistusta. Poliisin palveluverkoston kehittämistä miettinyt työryhmä on laatinut luonnoksen poliisin toimipisteiden sijoittumisen kriteereiksi ja kriteerien mukaisesta palveluverkostosta.

Pohjois-Karjalan poliisilaitoksen Juuan palvelupisteen vahvuus on tällä hetkellä 2 henkilöä. Työryhmä esittää Juuan palvelupisteen muuttamista yhteispalvelupisteeksi.

Hjoht

Kunnanhallitus toteaa lausuntonaan poliisin palveluverkon kehittämisestä, että Pohjois-Karjalan poliisilaitoksen Juuan palvelupiste tulee säilyttää ja siellä tulee olla saatavilla sekä lupahallinnonpalvelut että poliisipalvelut.

Liitteenä olevan luonnoskartan mukaan poliisin palveluverkoston kehittäminen suunnitellusti tarkoittaisi jatkossa sitä, että Itä-Suomen kunnista juuri Juuan kunnasta olisi lähimmälle poliisilaitokselle todennäköisesti kaikista pisin matka. Juuka on Pohjois-Karjalan maakunnan ainoa yli 5 000 asukkaan kunta, jossa ei ole omia poliisimiehiä. Lähin poliisiasema on 45 kilometrin päässä Nurmeksessa. Kun katsotaan poliisin toimintavalmisajakoja kiireellisissä A ja B luokan tehtävissä vuodelta 2011, voidaan todeta, että maakunnan huonoimmat toimintavalmisajat ovat Juuassa, Valtimolla ja Ilomansissa; noin 40 minuuttia, kun se koko poliisilaitoksen alueella on keskimäärin 18.5 minuuttia. Toimintavalmisajat ovat yksi tärkeimpiä mittareita, millä poliisitoiminnan tasoa seurataan.

Esitystä lupapalvelujen järjestämisestä jatkossa yhteispalvelupisteessä Juuan kunnanhallitus ei kannata. Lausuntopyynnössä ei ole esitetty mitä ja millaisia palveluja yhteispalvelupisteessä olisi tarkoitus tarjota. Yhteispalvelupisteissä pystytään yleensä tarjoamaan vain osa niistä palveluista mitä varsinainen palvelupiste on aiemmin asiakkaille tarjonnut. Tämä tarkoittaisi sitä, että kuntalaiset joutuisivat jatkossa asioimaan monissa poliisin lupahallinnon asioissa 45 km päässä Nurmeksessa tai 85 km päässä Joensuussa.

Asiointi Nurmeksessa tai Joensuussa vaatii omaa autoa, sillä julkisella kulkuneuvolla tämä vie kohtuuttomasti aikaa. Lisäksi on

huomioitava, että Juuan väkiluku kasvaa kesäaikana huomattavasti kesäasukkaiden myötä.

Lausuntopyynnössä tuodaan myös esille että poliisin asiakaspalvelu tulee muuttumaan radikaalisti lähivuosina. Erityisesti poliisin lupahallinnon lainsäädännön muutokset, sähköisen asiointin kehittyminen ja prosessien uudistaminen tulisivat vähentämään merkittävästi asiakaskäyntien määrää, jopa 75 prosentilla vuoteen 2016 mennessä. Kunnanhallitus muistuttaa, että Juuka on ikääntyvä kunta, joka tuo omat haasteensa sähköiseen asiointiin ja henkilökohtaisen asiointin tarve tulee olemaan vielä pitkään suuri. Juuan kunnanhallitus toteaa lisäksi edellä esitettyihin ennakointeihin, että jos ja kun poliisin lupahallinnon ennakoidut uudistukset toimivat muutaman vuoden päästä käytännössä ja asiointimäärät ovat käytännössäkin pudonneet nykyisestä merkittävästi, vasta tällöin on olemassa perusteet poliisin lupapalveluiden järjestämisen uudelleenarvioimiselle.

Kunnanhallitus lähettää lausunnon liitteenä myös aiemmin 9.2.2012 sisäasiainministeriölle antamansa kannanoton Juuan poliisilaitoksen säilyttämisestä.

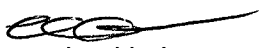
Khall päätös

Hyväksyttiin.

15.1.2013 tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

Juuassa 16.1.2013

virallisesti

Lasse Luukkainen
pöytäkirjanpitäjä

4.12.2012

SM022:00/2012

LIITE Khall 15.1.2013 § ____

Poliisin palveluverkoston kehittäminen

Poliisin hallintorakennemuutoksen, Pora III, valtakunnallinen hanketyöryhmä pyytää lausuntoanne esitettävistä muutoksista poliisin palveluverkoston. Työryhmä on laatinut luonnoksen poliisin toimipisteiden sijoittumisen kriteereiksi ja kriteerien mukaisesta palveluverkostosta. Luonnokset esityksiksi ovat liitteenä.

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään **maanantaina 14.1.2013** sisäasiainministeriön kirjaamoon osoitteeseen *hare@intermin.fi*. Kuntien osalta lausuntoa pyydetään niiltä kunnilta, joiden alueella poliisin palveluverkosto muuttuu. Muille kunnille materiaali toimitetaan tiedoksi.

Muuta taustatietoa poliisin hallintorakennemuutuksesta on saatavilla sisäasiainministeriön verkkosivuilla kohdassa *Kehittämishankkeet, Poliisin hallinnon uudistaminen*. Kysymyksiinne vastaavat myös suunnittelujohtaja Sanna Heikinheimo, *sanna.heikinheimo(at)intermin.fi*, 071 878 8553 ja ylitarkastaja Markus Syrjänen, *markus.syrjanen(at)intermin.fi*, 071 878 8587.

Osastopäällikkö

Kauko Aaltomaa

Suunnittelujohtaja

Sanna Heikinheimo

Liitteet	Muistio: Poliisin palveluverkoston kehittäminen Kartat: Muutokset poliisilaitosalueittain
Jakelu	Kunnat, joissa muutoksia poliisin toimipisteissä Maakuntien liitot Valtionvarainministeriön kunta- ja aluehallinto-osasto
Tiedoksi	Sisäasiainministeri Poliisin hallintorakennemuutoksen valtakunnallinen hanketyöryhmä Kunnat, joissa ei muutoksia poliisin toimipisteissä Poliisihallitus Poliisilaitokset

4.12.2012

SM022:00/2012

LUONNOS

Poliisin palveluverkoston kehittäminen

- luonnos poliisin hallintorakenneuudistusta valmisteleavan hanketyöryhmän esitykseksi

1. Lähtökohdat uudistukselle

Poliisin toimipisteverkoston muodostavat pääpoliisiasemat (24 kpl), poliisiasemat (66 kpl) ja palvelupisteet (60 kpl). Näihin toimipisteisiin on sijoitettu paikallispoliisin henkilöstö. Poliisin asiakaspalveluverkosta täydentää em. mainittujen poliisin toimipisteiden lisäksi yhteispalvelupisteiden verkosto. Osassa yhteispalvelupisteitä on saatavilla osa-aikaisesti myös poliisin henkilöstön tarjoamana lupapalveluja (13 kpl). Asiakaspalvelu muodostuu pääsääntöisesti poliisin lupapalveluista, mutta myös esimerkiksi rikostutkinnan kuulustelut edellyttävät asiakaskäyntejä.

Poliisin toimipiste- ja asiakaspalveluverkoston kohdistuu muutospainetta. Näistä keskeisimpiä ovat:

- Poliisin toimitilaratkaisuja ja toimipisteiden sijainteja tulee päivittää vastaamaan nykyistä poliisipalvelujen kysyntää. Poliisin toimipisteverkosto ei vastaa kaikilta osin muuttuneita yhdyskuntarakenteita ja nykyistä poliisipalvelujen alueellista kysyntää.
- Poliisin asiakaspalvelu tulee muuttumaan radikaalisti lähivuosina. Erityisesti poliisin lupahallinnon lainsäädännön muutokset, sähköisen asioinnin kehittyminen ja prosessien uudistaminen tulevat vähentämään merkittävästi asiakaskäyntien määrää, jopa 75 prosentilla jo vuoteen 2016 mennessä. Tämä haastaa poliisin uudistamaan toimitilojaan ja asiakaspalvelujen tarjonnan tapoja.
- Poliisi pyrkii lähivuosina tehostamaan toimintaa ja korjaamaan kustannusrakennetta. Toimitilakustannusten osuus kokonaiskustannuksista uhkaa nousta merkittävästi. Samaan aikaan tilojen käytön tehokkuudessa on merkittäviä toimitilakohtaisia eroja. Pelkästään paikallispoliisin toimitilojen tavoitemitoituksen ylittävien tilojen arvo on yli 5 milj. euroa.

Poliisin hallintorakenteen uudistuksessa tavoitteeksi asetetaan kysynnän huomioiva, asiakaspalvelun muutoksiin sopeutuva, tehokas ja taloudellinen poliisin toimipiste- ja asiakaspalveluverkosto.

2. Kriteerit

Poliisin toimipiste- ja asiakaspalveluverkoston uudistaminen esitetään toteutettavaksi seuraavien periaatteiden mukaisesti:

1. Poliisin toimipiste- ja asiakaspalveluverkostoa kehitetään lähtökohtana nykyinen verkosto ja säilyttäen poliisitoiminnan taso sekä asiakaspalvelujen saatavuus nykyisen kaltaisena.
2. Poliisin hallinnoiman toimipisteverkoston muodostavat pääpoliisiasemat ja poliisiasemat. Nykyisestä kolmiportaisesta jaottelusta luovutaan.
3. Poliisin asiakaspalveluja tarjotaan poliisiasemaverkoston lisäksi yhteispalvelupisteverkostosta, joka on nykyistä kattavampi ja poliisipalvelujen tarjonnaltaan monipuolisempi.
4. Poliisiasemat sijoitetaan toiminnallisin perustein varmistaen valvonta- ja hälytystoiminnan sekä rikostorjunnan taso. Poliisitoiminnallisesti tarkoituksenmukainen poliisiasemien välinen etäisyys seuraa toiminnallisista, tilankäytöllisistä ja taloudellisista tekijöistä. Poliisiasemien sijoittelussa huomioidaan myös lupahallinnon tulevaisuuden tarpeet.
5. Poliisitoiminnan resurssit varmistetaan harvaan asutuilla alueilla.
6. Nykyiset poliisin palvelupisteet (a) säilytetään poliisin toimipisteinä ja muutetaan statukseltaan poliisiasemiksi, jos se on toiminnallisesti tarkoituksenmukaista ja niihin on sijoitettu monipuolisesti eri poliisitoimintoja, tai (b) kehitetään yhteispalvelupisteiksi luopuen poliisin omista toimitiloista, jos niissä tarjotaan yksinomaan lupapalveluja tai niihin on sijoitettu vain yksittäisiä työntekijöitä.
7. Kaikissa toimitiloissa pyritään toimitilakonseptin mukaiseen tilatehokkuuteen (poliisiasemilla enintään 45 m²/hlö, toimistotiloissa enintään 25 m²/hlö) pienentämällä nykyisiä toimitiloja tai siirtymällä uusiin pienempiin toimitiloihin.
8. Toimipisteratkaisuissa ja tilankäytön tehostamisessa huomioidaan hallinnon tehostaminen ja sijoittaminen poliisin hallintorakennemuutoksen mukaisessa uudessa poliisilaitosjaossa. Lisäksi tilankäytön tehostamisen näkökulmasta hyödynnetään täysimääräisesti Liikkuvan poliisin suunniteltu yhdistyminen paikallispoliisiin ja Keskusrikospoliisin alueellisten toimipisteiden määrän väheneminen.

Yhteispalveluverkoston hyödyntämisellä on keskeinen merkitys poliisin asiakaspalvelun alueellisen saatavuuden turvaamisessa. Edellä esitettyjen periaatteiden mukaisesti pienimmistä, pääosin lupapalveluja tarjoavista palvelupisteistä on tarkoitus kehittää yhteispalvelupisteitä. Palvelupisteen kehittämisellä yhteispalvelupisteeksi tarkoitetaan omista, erillisistä toimitiloista luopumista ja palvelujen tarjoamista viranomaisen (kunnat ja

valtion toimijat) yhteisestä palvelupisteestä. Käytännössä tämä koskee sellaisia poliisin toimipisteitä, joissa tällä hetkellä tarjotaan vain osa-aikaisesti (ajanvarauksella) lupapalveluja ja joihin on sijoitettu enintään kaksi työntekijää. Siirtymällä yhteispalveluun voidaan säilyttää vähintään nykyinen palvelutaso paikkakunnalla.

Siirtyminen yhteispalveluun voidaan toteuttaa jo nykyisen yhteispalvelujärjestelmän puitteissa. Valtionvarainministeriön johtamassa Asiakaspalvelu 2014 hankkeessa kehitteillä oleva uusi ratkaisu soveltuu niin ikään poliisin lupapalvelujen tarjoamiseen yhteispalvelupisteverkoston kautta.

Lupapalvelujen lisäksi yhteispalvelupisteissä tulee tarvittaessa olla poliisin käytössä olevia kuulustelu- ja tukitiloja, joilla voidaan varmistaa muiden poliisitoimintojen vähintään nykyinen taso ao. paikkakunnilla.

3. Toimipiste- ja asiakaspalveluverkoston muutokset

Poliisin toimipiste- ja asiakaspalveluverkosta uudistetaan edellä mainituin kriteerein. Kriteerien perusteella tehtävät muutokset eivät vaikuta poliisipalvelujen alueelliseen tasoon. Poliisiasemaverkosto ja asiakaspalvelujen alueellinen saatavuus eivät juuri muutu. Tilankäyttöä tehostetaan merkittävästi useissa kohteissa.

Nykyisistä poliisiasemista lakkautetaan vain Karkkilan poliisiasema. Lisäksi nykyisistä laajan poliisipalvelujen palvelupisteistä lakkautetaan neljä: Nivalan, Oulaisen ja Pyhäjärven palvelupisteet Jokilaaksojen poliisilaitoksen alueella ja Keravan palvelupiste Keski-Uudenmaan poliisilaitoksen alueelta. Kaikki lakkautukset ovat poliisitoiminnallisesti tarkoituksenmukaisia. Ne lisäävät toiminnan tehokkuutta eivätkä heikennä poliisipalvelujen tasoa. Asiakaspalvelujen, mukaan lukien poliisihenkilöstön tarjoamien lupapalvelujen saatavuus paikkakunnilla varmistetaan yhteispalvelupisteiden kautta.

Jatkossa kaikki poliisin omat toimipisteet ovat statukseltaan poliisiasemia ja nykyisestä *poliisin palvelupiste* -nimityksestä luovutaan. Palvelupisteistä 30 muutetaan statukseltaan poliisiasemiksi, mikä lisää poliisiasemien kokonaismäärän 109:een. Tällä muutoksella ei ole vaikutusta palvelutasoon. Pienimpiä palvelupisteitä (0-2 työntekijää) kehitetään yhteispalvelupisteiksi yhteensä 18 paikkakunnalla säilyttäen palvelujen nykyinen taso. Seitsemällä paikkakunnalla palvelupisteestä luovutaan kokonaan vähäisen kysynnän tai epätarkoituksenmukaisen sijainnin vuoksi. Näistä seitsemästä pisteestä 5 on kokonaan miehittämättömiä ja kahdessa työskentelee vain yksi työntekijä.

Yhteispalvelupisteiden osalta palveluverkko tarkentuu toimeenpanovaiheessa ja Asiakaspalvelu 2014 -hankkeessa valmisteilla olevan uuden viranomaisten yhteisen asiakaspalveluratkaisun toteutuessa. Toimeenpanovaiheessa muiden toimijoiden osallistuminen tai kysynnän muutokset huomioidaan ratkaisussa.

Kolmessa harvaan asutun alueen toimipisteessä tarkastetaan riittävä poliisitoiminnan taso. Nämä toimipisteet sijaitsevat Enontekiöllä, Utsjoella ja Parikkalassa.

Tilatehokkuutta pyritään parantamaan poliisin toimintakyvystä tinkimättä vähintään 34 toimipisteessä luopumalla osasta tiloja tai siirtymällä uusiin, tehokkaampiin toimitiloihin samalla paikkakunnalla. Taloudellisesti merkittävimpiä näistä ovat Seinäjoen, Raahen, Hämeenlinnan, Pietarsaaren, Kouvolan, Vaasan, Iisalmen ja Raision toimipisteet.

Kaikkien edellä mainittujen toimenpiteiden arvioitu enimmäisvaikutus toimitilakustannuksia vähentävästi on noin 3,5 milj. euroa vuoden 2012 kustannustasolla. Arviota tarkennetaan ennen työryhmän esityksen luovuttamista. Jo aiemmin asetettua 2,8 milj. euron säästöä paikallispoliisin toimitilakustannuksista vuoteen 2016 mennessä voidaan kuitenkin edelleen pitää realistisena, joskin haastavana tavoitteena. Koko hankkeen tavoiteltu poliisihallinnon tilakustannusten säästö on 5 milj. euroa vuoden 2016 tasolla.

4. Muutokset poliisilaitosalueittain

Muutokset poliisilaitosalueittain ja toimipisteittäin on kuvattu liitteenä oleviin karttoihin.

Kannanotto Juuan poliisin toimipisteen säilyttämiseksi

Khall § 27

Sisäministeriön asettama työryhmä pohtii parhaillaan, millainen poliisin toimipisteverkko maahan tarvitaan. Työryhmän esitys julistetaan helmikuun lopussa.

Todennäköinen esitys Juuan osalta on, että Juuan toimipiste esitetään lakkautettavaksi.

Odotettavissa oleva kehityskulku on yleisen turvallisuuden näkökulmasta huolestuttava ja tiedostettuun ongelmaan on syytä reagoida huomioiden esimerkiksi väkivaltarikollisuuden raju lisääntyminen. Vuonna 2010 Juuassa tehtiin 19 pahoinpitelyä ja viime vuonna peräti 61. Luvut ovat kolminkertaistuneet yhdessä vuodessa.

Juuan poliisin toimipisteen säilyttämiseksi on valmisteltu sisäministeriön poliisiosastolle osoitettu kannanotto, mikä on tämän ehtysoistun liitteenä.

Kjoht

Kunnanhallitus hyväksyy kannanoton, ja lähettää sen sisäministeriön poliisiosastolle poliisin toimipisteverkkoa pohtivan työryhmän huomioitavaksi.

Khall

Hyväksyttiin.

JUUAN KUNTA
Poikolantie 1
83900 Juuka

9.2.2012

Sisäasiainministeriö
Poliisiosasto
Osastopäällikkö Kauko Aaltomaa

PL 26
00023 Valtioneuvosto

JUUAN POLIISIN TOIMIPISTEEN SÄILYTTÄMINEN

Viitaten Sisäasiainministeriön asettaman poliisin toimipaikkaverkkoa pohtivan työryhmän työhön Juuan kunnanhallitus esittää, että poliisin Juuan palvelupiste säilytetään ja poliisin toimipistettä kehitetään työvuorojärjestelyin niin, että rikostutkinnassa työskentelevä henkilökunta osallistuisi myös partiointiin. Menettelyä on sovellettu tiettävästi esimerkiksi Ilomantsissa ja Joensuun Enossa.

Esitystämme perustelemme seuraavasti:

Pitkät etäisyydet ja pinta-alaltaan laaja kunta – pitkät toimintavalmiusajat

Juuka on kokonaispinta-alaltaan laaja, 1846 km²:n suuruinen kunta, josta on pitkät etäisyydet niin Nurmekseen (46 km) kuin Joensuuhunkin (86 km). Juuka kuuluu Pohjois-Karjalan poliisilaitoksessa Lieksan, Nurmeksen ja Valtimon ohella pohjoiseen toiminta-alueeseen. Laaja Pielinen keskellä toiminta-aluetta vaikuttaa oleellisesti myös toimintavalmiusaikoihin, jotka ovat huolestuttavan pitkät, keskimäärin 44 min.

Rikollisuuden kehitys

Väkivaltarikollisuus on noussut Juuassa 300 % edellisestä vuodesta. Vuonna 2010 Juuassa tehtiin 19 pahoinpitelyä ja viime vuonna peräti 61. Pielisen Karjalassa, pitkien etäisyyksien alueella, ollaan pitkiä aikoja yhden partion varassa. Pitkät toimintavalmiusajat yhdistyneenä väkivaltarikollisuuden kasvuun heikentää oleellisesti myös yleistä turvallisuuden tunnetta kunnassa tilanteessa, jossa vanhusväestön suhteellinen osuus on nopeasti kasvamassa.

Poliisipalvelut

Mikäli Juuan poliisipalvelut lopetetaan, joutuvat juukalaiset hakemaan palvelut Nurmeksesta. Juukalaisten asiointimatkat tulevat pitenemään ja samalla menetetään myös omien poliisien paikallistuntemuksen tuoma etu. Paikallistuntemus ja kenttätieto ovat

ratkaisevia rikosten selvittämisessä. Myös pitkäjänteisesti aikaansaatu ja tuloksekas
sidosryhmäyhteistyö vaikeutuu.

Juuan kunta

kunnanhallitus

Pekka Pietiäinen
kunnanjohtaja

Aki Jäppinen
hallintojohtaja